

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

7 V. pueri qui in originali peccato decesserant fuerint à Christo liberati

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

propter diuersam vitiorumque conditionem. Nam homines A
quandiu viuunt possunt ad fidem & charitatem conuerti:
quia in hac vita non sunt homines confirmati in bono, vel ma-
lo, sicut post exitum ab hac vita.

ARTICVLVS VII.

Virum pueri, qui cum originali peccato decesserant,
fuerint a Christo liberati.

COMMENTARIVS.

DOctrina D. Thomæ in hoc articulo communis
est, & clara, quamuis Medina hic quatuor con-
tra illa argumenta obijciat, quæ cuiq; Theologo (vt
dicit) possunt facessere negotium. Sed quarta diffi-
cultas, quæ ab eo tangitur, ad materiam pertinet de
suffragijs: & quod hoc loco necessarium videtur,
atingemus postea. Alia vero tria argumenta sunt
eadem omnino, quæ D. Thomas proposuit, quæ
ipse eisdem verbis repetit, & soluit nulla expositio-
ne addita, quia reuera in D. Thom. sunt adeo perspi-
cua, vt nulla indigeant.

Solum circa testimonium illud Isaia 24. (quod in
solutione primi argumenti exponitur) Congregabun-
tur congregatione vnus fascis in lacum, & claudentur ibi in
carnere, & post multos dies visitabuntur, aduertendū est,
hoc testimonio vltum fuisse Origenem ad confir-
mandum suum errorem, inferni penas aliquando
finitum iri. Sed ex toto discursu illius capitis, & ex
verbis consequentibus constat Prophetam non lo-
qui de visitatione ad consolandum, seu liberandum
à pena: sed ad puniendos, seu confundendos pecca-
tores. Nam de hac paulo ante dixerat: Visitauit Domi-
nus super militiam cali. Vbi Hieronymus, visitauit (in-
quit) egrotantem militiam, secundum illud, Visitabo
in virga peccata eorum, & in flagello iniquitates eorum. Et
post alia verba subiungit: Erubescet luna, confundetur
sol. Quæ sunt verba vindictæ, & iræ, vt rectè hic
notauit D. Thomas: non potest ergo ex hoc loco col-
ligi liberatio aliqua damnatorum. Vnde (si expona-
tur de descensu Christi ad inferos) intelligitur visitaf-
se damnatos, eos conuincendo, & corripiendo. Et
hæc est prima expositio D. Thomæ. Sed non est lite-
ralis, quia neq; cum antecedentibus, & consequenti-
bus coheret, neque in toto eo capite fit mentio de
hoc mysterio. Magis ergo ad rem videtur secūda ex-
positio, vt ibi fit sermo de visitatione, quæ fiet in die
iudicii, vbi Christus quasi de nouo damnatos con-
demnabit. In toto enim illo capite de vltima mundi
consummatione sermo est.

Solum est difficultas in ipso contextu verborum.
Præmiserat enim Propheta: Et erit in die illa, visitauit,
Dominus super militiam cali, quæ dies intelligitur esse
dies iudicii, vt Hieronymus & omnes exponunt.
Vnde in illo intelligitur futurum esse, quod statim
subditur: Et congregabuntur congregatione vnus fascis in
lacum, & claudentur in carnere. Ergo illa visitatio, quæ
post multos dies futura dicitur, non videtur posse
intelligi de visitatione futura in die iudicii: sed mul-
to tempore post illam. Propterea Adamus, & alij
consentient illis verbis, Et post multos dies visitabuntur, si-
gnificari potius perpetuitatem eiusdem pænæ: ac si
Propheta diceret, visitabit Dominus peccatores con-
demnando illos, & post multos dies, id est, post quod-
cunque tempus, ac semper visitabit, quia semper puni-
et. Et hæc est satis commoda expositio. Potest au-
tem retineri expositio D. Thom. dicendo, in verbis
illis, Post multos dies visitabuntur, nō addi visitationem
à priori distinctam, sed explicari eam futuram esse
post multos dies, statim enim subditur. Erubescet lu-
na, & confundetur sol, quæ proprie ad diem iudicii
pertinent, vt Hieronymus exposuit. Cyrillus verò
hæc omnia multo aliter explicat, scilicet de idolo-
latria per Christi aduentum tollenda, & de pote-
state Dæmonum per Christum ablata, ipsis virtute
eius quasi in custodiam, & carcerem conclusis. Quæ
expositio in illo videri potest, late enim eam persē-
quitur.

Fr. Suarez. tom. 2.

AD septimum sic proceditur. Videtur, quod
pueri qui cum originali peccato decesserant,
fuerint per descensum Christi liberati ab
inferno. Non enim tenebantur in inferno,
nisi pro peccato originali, sicut & sancti

Patres. Sed sancti Patres sunt ab inferno liberati per Chri-
stum, vt supra dictum est. Ergo & pueri similiter per Chri-
stum sunt ab inferno liberati.

2. Præterea. Apostolus dicit Romanor. 5. Si vnus delicto
multi mortui sunt, multo magis gratia Dei, & donum in gra-
tia vnus hominis Iesu Christi in plures abundauit. Sed pro-
pter peccatum primi parentis, pueri cum solo originali pecca-
to decedentes, in inferno detinentur. Ergo multo magis per
gratiam Christi sunt ab inferno liberati.

3. Præterea. Sicut baptismus operatur in virtute passio-
nis Christi, ita & descensus eius ad inferos, vt ex dictis patet.
Sed pueri per baptismum liberantur à peccato originali, & ab
inferno. Ergo similiter liberati sunt per descensum Christi ad
inferos.

C Sed contra est, quod Apostolus dicit Roman. 3. quod Deus
proposuit Christum propitiatorem per fidem in sanguine eius.
Sed pueri, qui cum solo peccato originali decesserant, nullo
modo fuerant participes fidei Christi. Ergo non perceperunt
fructum propitiationis Christi, vt per ipsum ab inferno libe-
rarentur.

Respondeo dicendum, quod (sicut supra dictum est) descen-
sus Christi ad inferos, in illis solus effectum liberationis habuit,
qui per fidem & charitatem passioni Christi coniungeban-
tur, in cuius virtute descensus Christi ad inferos liberatus
erat. Pueri autem, qui cum originali peccato decesserant, nullo
modo fuerant coniuncti passioni Christi per fidem, & dilectio-
nem. Neque enim fidem propriam habere poterant, quia
non habuerant vsum liberi arbitrij: neque per fidem paren-
tum, aut per aliquod fidei sacramentum fuerant à peccato
originali mundati. Et ideo descensus Christi ad inferos huius-
modi pueros nō liberauit ab inferno. Et præterea sancti Patres
ab inferno sunt liberati, per hoc quod sunt ad gloriam diuinam
visionis admissi, ad quam nullus potest peruenire nisi per gra-
tiam secundum illud Romanor. sexto. Gratia Dei vita
æterna. Cum igitur pueri cum originali peccato desen-
dentes, gratiam non habuerint, non fuerunt ab inferno libe-
rati.

Ad primum ergo dicendum, quod sancti Patres, etsi ad-
huc tenerentur astricti reatu originalis peccati, in quan-
tum respicit humanam naturam, tamen liberati erant
per fidem Christi ab omni macula peccati: & ideo capaces
erant illius liberationis, quam Christus attulit descendens
ad inferos. Sed hoc de pueris dici non potest, vt ex supra dictis
patet.

Ad secundum dicendum, quod cum Apostolus dicit, quod
Gratia Dei in plures abundauit, ly plures, non est accipiendum
comparatiue: quasi plures numero sint saluati per gratiam
Christi, quam damnati per peccatum Adæ, sed absolute: ac si
diceret, quod gratia vnus Christi abundauit in multos, sicut
& peccatum vnus Adæ peruenit ad multos. Sed sicut pecca-
tum Adæ ad eorum tantum peruenit, qui per seminalem ratio-
nem carnaliter ab eo descenderunt, ita gratia Christi ad illos
tantum peruenit, qui spiritali regeneratione, eius membra
sunt facti, quod non competit pueris descendens cum ori-
ginali peccato.

Ad tertium dicendum, quod baptismus adhibetur ho-
minibus in hac vita, in qua homo potest transmutari de
culpa in gratiam: sed descensus Christi ad inferos exhi-

latus fuit animalis post hanc vitam, ubi non sunt capaces animarum in mutatione prædicta. Et ideo per baptismum pueri liberantur a peccato originali, & ab inferno: non autem per descensum Christi ad inferos.

COMMENTARIUS.

Christus descendens in infernum pueros in limbo existentes non liberavit.

Responsio Dni Thomæ est, Christum Dominum non liberasse eos pueros ab æterna pœna damni, quam patiuntur. Ratio eius est, quia Christus descendens ad inferos, in illis solis effectum liberationis habuit, qui per fidem & charitatē passioni Christi coniungebantur, & similiter illis solis contulit gloriam, qui gratiam habebant, cum gloria non comparetur nisi per gratiam. Sed dicit aliquis hoc esse, quod inquitur, scilicet an Christus descendens ad infero aliquibus contulerit charitatem & gratiam, quam ante non habebant. Videtur enim hoc fieri potuisse saltem in iis paruulis, qui non habebant voluntatem ita repugnantem diuinæ dilectioni, sicut alij damnati, qui sunt in inferno. Ad hoc ergo respondet Dñus Thomas in sol. ad 3. Tempus à Deo deputatum, ut possit homo transmutari de culpa in gratiam, esse tempus huius vitæ, post illam verò iam non esse tempus huius transmutationis. Et hæc est ratio à priori assertionis tam huius articuli, quam præcedentis. Illa enim pœna ex diuina lege est æterna, & ideo descendens Christus ad inferos illam non immutauit, neque huiusmodi damnatis sua merita applicuit. Quæ ratio alio etiam modo explicari potest ex solutione ad 1. scilicet, neminem peruenire ad Dei visionem nisi per fidem: at hi paruuli nunquam habuerunt fidem Christi, & ideo non fuerunt capaces, ut per visionem beatam ab illo statu viæ, neque meriti, ita non erat status acquirendi fidem, per quam perueniretur ad speciem.

Nemo saluatur, nisi prius in vita fidem & gratiam habuerit.

Ex qua doctrina obiter obserua, neminem saluari, qui non prius in hac vita fidem, & gratiam saltem habitualement habuerit. Quod vile est ad definiendam illam questionem, de infantibus, qui per martyrium saluantur, an iustificentur, ante instantis mortis, nec ne. Quod queri etiam solet de infante baptizato, si contingat eum mori in eodem instanti, in quo baptismus perficitur. Ex quibus etiam questionibus possent desumi argumenta contra discursum D. Th. in hoc ar. si verum esset in eis casibus posse hos infantes immediate ad gloriam pertransire, etiam si in hac vita nec fidem, nec gratiam essent consequuti. Responderi verò potest esse dissimilem rationem, quia illi in hac vita receperunt ordinaria media destinata ad salutem consequendam, nimirum baptismum aquæ vel sanguinis, & ita quodammodo dici possunt habuisse fidem, quia habuerunt baptismum, vel professionem fidei in actu exercito. Veritas tamen est, infantibus martyribus dari gratiam ante mortis instantis, quando iam naturaliter amplius viuere non possunt. In illo autem casu de baptismo, existimo illum non esse baptismum essentialiter perfectum, de festu subiecti, ideoque nec conferre gratiam, nec fidem ante mortis instantis, nec postea. De qua re latius in materia de baptismo.

Rom. 5.

In solutione ad 2. recte exponit D. Thomas locum illum ad Rom. 5. Non sicut delictum, ita & donum. Si enim vnus delicto multi mortui sunt, multo magis gratia Dei & donum, in gratia vnus hominis Iesu Christi in plures abundauit. Dicit enim, verbum illud, in plures, non esse sumendum comparatiuè, sed positiuè, ut videtur in plures, quod in multos. Quæ expositio, licet videatur difficilis, quia Paulus comparationem videtur facere, cum dicit, multo magis, tamen est communis omnium, & omnino vera, ac necessaria. Tum quia quoad effectum, seu efficaciam plures homines condemnantur, quam saluantur (ut recte D. Thom.

D Thom.

doce) & tam ex scriptura, quam ex re ipsa est satis notum: eius rei causam attigimus superiori tomo disp. 4. sect. 4. Tum etiam quia quoad sufficientiam, omnes ex quo ceciderunt in Adamo, & redempti sunt per Christum. Comparatio ergo Pauli hoc loco non fit in numero personarum: sed in maiori dignitate perfectæ Christi, maiori que virtute gratiæ eius, quantum est ex parte illius. Quod euidentius patet ex textu Græco. Nam nos legimus, multi & plures Græcis est eadem vox, nempe, πολλοί, & πολλοί.

ARTICVLVS VIII.

Virum Christus suo descensu liberavit animas à purgatorio.

Octauum sic proceditur. Videtur, quod Christus suo descensu ad inferos, liberavit animas à purgatorio. Dicit enim Augustinus in epistola ad Euodium. Quia euidencia testimonia, & infernum commorant, & dolores, nulla causa occurrunt, cur illo credatur venisse Saluator, nisi ut ab eisdem doloribus saluos faceret. Sed virum omnes, quos in eis inuenit, an quosdam, quos illo beneficio dignos iudicauit, adhuc requiro: fuisse tamen Christum apud inferos, & in eorum doloribus constitutis hoc beneficium præstitisse non dubito. Non autem præstitit beneficium liberationis damnatis, sicut supra dictum est. Præter eos autem quæsi, nulli sunt in doloribus penalibus constituti, nisi illi, qui sunt in purgatorio. Ergo Christus animas de purgatorio liberavit.

2. Præterea. Ipsa Christi præsentia non minorem effectum habuit, quam sacramenta ipsius. Sed per sacramenta Christi liberantur animæ à purgatorio, & præcipue per Eucharistiæ sacramentum, ut infra dicitur. Ergo multo magis per præsentiam Christi ad inferos descendens sunt animæ à purgatorio liberata.

3. Præterea Christus quoscunque curauit in hac vita totaliter curauit, ut Aug. dicit in lib. de Penitentia, & Ioan. 7. Dominus dicit, Totum hominem saluum feci in sabbato. Sed & falsa præstatio eos qui in purgatorio erant, liberavit à reatu pœnæ damni, quo excluderentur à gloria. Ergo etiam liberavit eos à reatu pœnæ purgatorii.

Sed contra est, quod Gregorius dicit in 13. Moral. Dum conditor ac redemptor noster claustra inferni penetrans, electorum exinde animas eduxit, nos illo ire non patitur, unde iam alios descendendo liberavit. Passur autem nos ire ad purgatorium: ergo descendens ad inferos, animas à purgatorio non liberavit.

Respondet ad dicendum, quod (sicut supra dictum est) descendens Christus ad inferos, liberatorius fuit in virtute passionis ipsius. Passio autem non habet temporalem virtutem transitoriam, sed sempiternam, secundum illud Hebr. 10. Vna oblatione consummatus in sempiternum sanctificatus. Et sic patet, quod non habuit tunc maiorem efficaciam passio Christi, quam habet nunc. Et ideo illi, qui fuerunt tales quales nunc sunt, qui in purgatorio detinentur, non fuerunt à purgatorio liberati per descensum Christi ad inferos. Si qui autem inueniuntur tales, quales etiam nunc virtute passionis Christi à purgatorio liberantur, tales nihil prohibet per descensum Christi ad inferos, à purgatorio esse liberatos.

Ad primum ergo dicendum, quod ex illa auctoritate Augustini, non potest concludi, quod omnes illi qui in purgatorio erant, fuerint à purgatorio liberati, sed quod aliquibus eorum fuerit hoc beneficium collatum: illis scilicet, qui iam sufficienter purgati erant, vel etiam qui dum adhuc viuerent, meruerunt per fidem & deuotionem ad mortem Christi, ut eo descendente, liberarentur à temporali purgatorii pœna.

Ad se.